

ODA VE BORSALARDA HAKEM, BİLİRKİŞİ VE EKSPER LİSTELERİNİ DÜZENLEME USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

Oda ve Borsalarda Hakem, Bilirkişi ve Ekspertelerini Düzenleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

Sanayi ve Ticaret Bakanlığından

Resmi Gazete Tarihi : 12/09/2005

Resmi Gazete Sayısı : 25934

BİRİNCİ BÖLÜM : Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, oda ve borsa üyelerinin aralarında veya yapmış oldukları sözleşmelerde yer alması halinde bu sözleşmelerle ilgili olarak çıkan ihtilafların çözümünde görevlendirilecek veya mahkemeler tarafından istenecek hakem ve bilirkişiler ile 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Kanununun 26 ncı ve 51 inci maddelerinde öngörülen bilirkişi, ekspert, analiz ve kapasite raporlarının tanziminde görevlendirilecek ekspertlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, oda ve borsaları kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

Kanun: 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununu,

Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

Birlik: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,

Oda: Ticaret ve sanayi odasını, ticaret odasını, sanayi odasını ve deniz ticaret odasını,

Borsa: Ticaret borsasını,

Meclis: Oda ve borsa meclisini,

Yönetim kurulu: Oda ve borsa yönetim kurulunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM : Hakem, Bilirkişi ve Ekspertelerde Aranacak Vasıflar, Yasak ve Yükümlülükler

Hakem ve bilirkişilerde aranacak vasıflar

Madde 5 - Oda ve borsalarda hakem veya bilirkişi olabilmek için gerekli bilgi ve tecrübenin yanı sıra;

- a) 30 yaşını doldurmuş, 70 yaşını aşmamış olmak,
- b) Okur yazar olmak,
- c) İflas etmemiş yada iflas etmiş olsa bile itibarını yeniden kazanmış olmak,
- d) Ticaret ve sanat icrasından hükmen yasaklanmamış olmak,

e) Taksirli suçlar hariç olmak üzere iki yıldan fazla hapis veya görevi kötüye kullanma suçundan dolayı altı aydan fazla hapis cezasıyla cezalandırılmamış olmak; yahut affa uğramış veya tecil edilmiş olsalar bile basit ve nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, evrakta sahtekarlık, inancı kötüye kullanma, yalan yere tanıklık, kaçakçılık, hileli iflâs, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, kara para aklama, Devlet sırlarını açığa vurma, terör, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına iştirak suçlarından dolayı hüküm giymemiş olmak

gerekir.

Bu maddenin (d) ve (e) bendinde yazılı hususlar adli sicil kaydıyla belgelenir.

Hakem ve bilirkişilerin oda ve borsalara kayıtlı üye olmaları şart değildir.

Eksperlerde aranacak vasıflar

Madde 6 - Oda ve borsalarda eksper olabilmek için gerekli bilgi ve tecrübenin yanı sıra;

- a) 70 yaşını aşmamış olmak,
- b) Üniversitelerin en az dört yıllık lisans eğitim veren fakültelerinden veya bunlara denkliği yetkili makamlarca kabul edilen yurt içi ve yurt dışı öğrenim kurumlarından mezun olmak,
- c) İflas etmemiş yada iflas etmiş olsa bile itibarını yeniden kazanmış olmak,
- d) Ticaret ve sanat icrasından hükmen yasaklanmamış olmak,

e) Taksirli suçlar hariç olmak üzere iki yıldan fazla hapis cezası ile cezalandırılmamış olmak; yahut affa uğramış veya tecil edilmiş olsalar bile basit ve nitelikli zimmet, irtikap, hırsızlık, dolandırıcılık, evrakta sahtekarlık, inancı kötüye kullanma, yalan yere tanıklık, kaçakçılık, hileli iflas, görevi kötüye kullanma, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, kara para aklama, devlet sırlarını açığa vurma, terör, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs yada iştirak suçlarından dolayı hüküm giymemiş olmak

gerekir.

Bu maddenin (b) bendinde yazılı husus öğrenim durumunu tevsik eden belge ile (d) ve (e) bendinde yazılı hususlar ise adli sicil kaydıyla belgelenir.

Eksperlerin oda ve borsalara kayıtlı üye olmaları şart değildir.

Yasak ve yükümlülükler

Madde 7 - Oda ve borsalarda hakem, bilirkişi ve eksper olarak görev yapanlar, kendilerini, eşlerini ve üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) kayın hısımları ile evlatlıklarını ilgilendiren işlerde görev alamaz.

Hakem, bilirkişi ve eksperler, bilim ve tekniğin gereklerini yerine getirmek ve mevzuat hükümlerine uymakla yükümlüdür.

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında öngörülen yasak ve yükümlülükler uymayan hakem, bilirkişi ve eksperler listelerden çıkarılır ve bir daha bu kişilere bu görevler tevdi edilmez.

Oda ve borsa yönetim kurulu üyeleri, görevleri süresince eksper olarak görevlendirilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM : Hakem, Bilirkişi ve Ekspertelerinin Tanzimi

Hakem listelerinin tanzimi ve görev süreleri

Madde 8 - Hakemler, bu Yönetmelikte belirtilen vasıfları haiz olanlar arasından, yönetim kurulunca on dört kişiden az olmamak üzere, asil ve yedek olarak iki liste halinde hazırlanır ve meclis tarafından onaylanır.

Oda ve borsalarda görevli personel hakem listelerinde yer alamaz.

Meclis tarafından onaylanan listede yer alan hakemlere gerekli tebligat derhal yapılır. Görevi kabul etmeyen veya istifa edenlerin yerine derhal yedekleri getirilir ve durum kendilerine tebliğ edilir.

Kesinleşen listeler oda veya borsa binasının uygun bir yerinde en az bir ay süreyle asılarak ilan edilir.

Hakem listelerinde istifa, ölüm ve bu Yönetmelikte belirlenen hakemlik vasıflarının kaybı gibi nedenlerle boşalma olursa, yerlerine yedekleri sırasıyla getirilir. Yedeklerinin bulunmaması halinde, boş bulunan asil ve yedek üyelere ilişkin listeler yönetim kurulunca yeniden düzenlenerek meclisin onayına sunulur. Bu durumda yeniden seçilen hakemler eskilerin görev süresini tamamlarlar.

Bir ihtilafın çözümü için görevlendirilmiş bulunan hakemler, süreleri sona erse dahi, ihtilafın çözümüne kadar görevlerine devam ederler.

Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen vasıfları, haiz olmadıkları sonradan anlaşılanlarla, bu vasıflara uygunluğunu yitiren hakemlerin görevi bu tespitin yapıldığı tarihten itibaren kendiliğinden sona erer.

Bilirkişi listelerinin tanzimi ve görev süreleri

Madde 9 - Bilirkişiler, bu Yönetmelikte belirtilen vasıfları, haiz olanlar arasından, meslek komitelerinin de görüşü alınmak ve mümkün olduğu ölçüde meslek gruplarına göre belirlenmek suretiyle, yönetim kurulunca on dört kişiden az olmamak üzere, asil ve yedek olarak iki liste halinde hazırlanır ve meclis tarafından onaylanır.

Ekspertelerinde yer alanlardan otuz yaşını doldurmuş olanlar, bilirkişi listelerine de dahil edilebilir. Oda ve borsalarda görevli personel bilirkişi listelerinde yer alamaz.

Meclis tarafından onaylanan listede yer alan bilirkişilere gerekli tebligat derhal yapılır. Görevi kabul etmeyen veya istifa edenlerin yerine derhal yedekleri getirilir ve durum kendilerine tebliğ edilir.

Kesinleşen listeler oda veya borsa binasının uygun bir yerinde en az bir ay süreyle asılarak ilan edilir.

Bilirkişi listelerinde istifa, ölüm ve bu Yönetmelikte belirlenen bilirkişi vasıflarının kaybı gibi nedenlerle boşalma olursa, yerlerine yedekleri sırasıyla getirilir. Yedeklerinin bulunmaması halinde, boş bulunan asil ve yedek üyelere ilişkin listeler yönetim kurulunca yeniden düzenlenerek meclisin onayına sunulur. Bu durumda yeniden seçilenler bilirkişiler eskilerin görev süresini tamamlar.

Bir ihtilafın çözümü için görevlendirilmiş bulunan bilirkişiler, süreleri sona erse dahi, ihtilafın çözümüne kadar görevlerine devam ederler.

Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen vasıfları, haiz olmadıkları sonradan anlaşılana, bu vasıflara uygunluğunu yitiren bilirkişilerin görevi bu tespitin yapıldığı tarihten itibaren kendiliğinden sona erer.

Eksper listelerinin tanzimi ve görev süreleri

Madde 10 - Eksperler, bu Yönetmelikte belirtilen vasıfları, haiz olanlar arasından, ihtiyaç duyulan sayıda ve konularda yönetim kurulunca asil ve yedek olarak iki liste halinde hazırlanır ve meclisler tarafından onaylanır.

Oda ve borsalarda görevli personel ile organ üyeleri eksper listelerinde yer alamaz.

Meclis tarafından onaylanan listede yer alan eksperlere gerekli tebligat derhal yapılır. Görevi kabul etmeyen veya istifa edenlerin yerine derhal yedekleri getirilir ve durum kendilerine tebliğ edilir.

Kesinleşen listeler oda veya borsanın binasının uygun bir yerinde en az bir ay süreyle asılarak ilan edilir.

Eksper listelerinde istifa, ölüm ve bu Yönetmelikte belirlenen eksperlik vasıflarının kaybı gibi nedenlerle boşalma olursa, yerlerine yedekleri sırasıyla getirilir. Yedeklerinin bulunmaması halinde, boş bulunan asil ve yedek üyelere ilişkin listeler yönetim kurulunca yeniden düzenlenerek meclisin onayına sunulur. Bu durumda yeniden seçilen eksperler eskilerin görev süresini tamamlar.

Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde belirtilen vasıfları, haiz olmadıkları sonradan anlaşılana, bu vasıflara uygunluğunu yitiren eksperlerin görevi bu tespitin yapıldığı tarihten itibaren kendiliğinden sona erer.

Meclisin tasdik yetkisi

Madde 11 - Hakem, bilirkişi ve eksper listeleri, organ seçimlerinin kesinleşmesinden itibaren bir ay içinde yönetim kurulu tarafından hazırlanarak meclisin onayına sunulur.

Meclis, onayına sunulan hakem, bilirkişi ve eksper listelerinde bu Yönetmeliğin 5 inci ve 6 ncı maddelerinde sayılan vasıfları haiz olmayanları tespit ederse, bunların listeden çıkarılmasına ve yerlerine yenilerinin konulmasına karar verir.

Meclisçe onaylanan hakem, bilirkişi ve eksperlerin görev süreleri dört yıl olup, bunların görev süresi, bir sonraki genel seçimlerden sonra yeniden düzenlenecek listelerin onaylanmasına kadar devam eder.

Meclis, gerekli gördüğü hallerde hakem, bilirkişi ve eksper listelerini her zaman yenilemeye yetkilidir.

Hakem, bilirkişi ve eksperlerin görevlendirilmesi

Madde 12 - Hakem, bilirkişi ve eksperler meclisçe onaylanan listeler arasından yönetim kurulu tarafından seçilerek görevlendirilir.

Yönetim kurulu bu konudaki yetkisini başkana, üyelere birine veya birkaçına yahut genel sekretere devredebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM : Çeşitli ve Son Hükümler

Belgelerin tanzimi

Madde 13 - Kanununun 26 ncı ve 51 inci maddelerinde öngörülen bilirkişi, eksper, analiz ve kapasite raporlarının oda ve borsalarda istihdam edilen eksperler tarafından tanzim edilmesi esastır. Bilirkişi, eksper, analiz ve kapasite raporlarının oda ve borsalarda istihdam edilen personel tarafından tanzim edilmesi durumunda, üyelerden raporların tanzim bedeli dışında herhangi bir ücret alınmaz ve verilen bu hizmetlerden dolayı da oda veya borsa personeline herhangi bir ödemede bulunulamaz.

Konuyla ilgili eksper istihdam edilmemesi halinde, bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen raporlar, meclis tarafından onaylanan eksper listeleri arasından görevlendirileceklerce tanzim edilir. Onaylı listeler arasından görevlendirilen ekspere ödenecek ücretin bedeli, Kanununun 26 ncı ve 51 inci maddelerinin birinci fıkralarına uygun olarak önceden meclisçe belirlenen tarifelere göre hizmetin verildiği kişilerden tahsil edilir. Heyet olarak yapılan işlemlerde, üyeden tahsil edilecek eksper ücreti heyete iştirak eden eksperler arasında eşit olarak pay edilir.

Oda ve borsalar, ihtiyaç halinde diğer oda ve borsalar ile Birlikten eksper talep edebilir.

Oda ve borsalarda istihdam edilen eksperlerin, bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde öngörülen vasıfları haiz olmaları ve bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen yasak ve yükümlülüklere uymaları zorunludur. Bu yasak ve yükümlülüklere uymayan oda ve borsa personeli hakkında ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

Bildirim hükümleri

Madde 14 - Bu Yönetmelik hükümlerine göre ilgililere yapılması gereken her türlü tebligat yazılı olarak kendisine veya iadeli taahhütlü mektup, kurye, personel veya noter aracılığıyla kayıtlı en son adresine yapılır.

Adresinde bulunamayanlar hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

Madde 15 - 5/6/1983 tarihli ve 18068 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları ile Ticaret Borsalarında Hakem ve Bilirkişi Listelerinin Düzenleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 - Hakem, bilirkişi ve eksper listelerini düzenlemeyen veya bu Yönetmelik

hükümlerine aykırı olarak düzenleyen oda ve borsalar, bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren iki ay içinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hakem, bilirkişi ve eksper listelerini tanzim eder. Tanzim edilen bu listelerdeki hakem, bilirkişi ve eksperlerin görev süresi izleyen ilk genel seçimlerden sonra yeniden düzenlenecek listelerin onaylanmasına kadar devam eder.

Yürürlük

Madde 16 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 17 - Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı yürütür.